

Women + Hallel on Chanukah

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף לח עמוד א
משנה. מי שהיה עבד או אשה או קטן מקרין אותו - עונה אחריהן מה שהן אומרים, ותבא לו מאירה

רש"י מסכת סוכה דף לח עמוד א
ואם היה עבד או אשה או קטן, הואיל ואין מחויב בדבר - אין מוציא את המחויב מידי חובתו, הלכך עונה אחריו כל מה שהוא אומר.

תוספות מסכת סוכה דף לח עמוד א
מי שהיה עבד ואשה - משמע כאן דאשה פטורה מהלל דסוכות וכן דעצרת וטעמא משום דמצוה שהזמן גרמא היא אע"ג דבהלל דלילי פסחים משמע בפרק ערבי פסחים (דף קח.) דמחייבי בד' כוסות ומסתמא לא תיקנו ד' כוסות אלא כדי לומר עליהם הלל ואגדה שאני הלל דפסח דעל הנס בא ואף הן היו באותו הנס אבל כאן לא על הנס אמור.

תלמוד בבלי מסכת ערכין דף י עמוד א
מאי שנא הני? הואיל ויחיד גומר בהן את ההלל, דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק, שמונה עשר ימים שהיחיד גומר בהן את ההלל: שמונה ימי החג, ושמונה ימי חנוכה, ויום טוב הראשון של פסח, ויום טוב (הראשון) של עצרת; ובגולה עשרים ואחד: תשעה ימי החג, ושמונה ימי חנוכה, ושני ימים טובים של פסח, ושני ימים טובים של עצרת. מאי שנא בחג דאמר' כל יומא, ומאי שנא בפסח דלא אמרין כל יומא? דחג חלוקין בקרבנותיהן, דפסח אין חלוקין בקרבנותיהן. שבת דחלוקה בקרבנותיה לימא! לא איקרי מועד לימא! לא איקדיש בעשיית מלאכה, דכתיב: +ישעיהו ל+ השיר יהיה לכם כליל התקדש חג, לילה המקודש לחג טעון שירה, ושאין מקודש לחג אין טעון שירה. ראש השנה ויום הכיפורים דאיקר מועד ואיקדוש בעשיית מלאכה לימא! משום דר' אבהו, דאמר רבי אבהו, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבש"ע, מפני מה אין ישראל אומרים שירה לפניך בר"ה וביום הכפורים? אמר להן: אפשר, מלך יושב על כסא הדין וספרי חיים וספרי מתים פתוחין לפניו וישראל אומרים שירה לפני? והא חנוכה דלא הכי ולא הכי וקאמר! משום ניסא.

שו"ת **תורת רפאל** (ס"ח ע"ה) / **ספר מנחת פתים**³
ותרבי"ק / **שו"ת התעוררות תשובה**⁴ (ס"ב כ"א) - משכנע
שמחייב נשים בהלל בחנוכה.

מגו אברהם סימן תכב ס"ק ה
נשים פטורות מכל הלל מפני שהיא מ"ע שהז"ג ולפיכך אין יכולים להוציא אחרים י"ח

ביאור הלכה סימן תכב
ומבואר עוד בש"ס סוכה ל"ח ובפוסקים דנשים פטורות מהלל ומשום דהיא מצוה שהזמן גרמא [חוץ מהלל דלילי פסחים דחייבות משום שאף הן היו באתו הנס

Maybe being chayav in arbah Kosot is an independent mitzvah and it doesn't prove that women are chayav in hallel Pesach night

תוספות מסכת פסחים דף קח עמוד ב
והא דאמרין דפטורות מסוכה אע"ג דאף הן היו באותו הנס כי בסוכות הושבתי התם בעשה דאורייתא אבל בארבעה כוסות דרבנן תיקנו גם לנשים כיון שהיו באותו הנס.

תלמוד בבלי מסכת תענית דף כח עמוד ב אמר רבא: זאת אומרת הלילא דברישי ירחא לאו דאורייתא. דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק: שמונה עשר יום בשנה יחיד גומר בהן את הלל, ואלו הן: שמונת ימי החג, ושמונת ימי חנוכה, ויום טוב הראשון של פסח, ויום טוב

